A magyar portréfényképezés kezdetei az 1840–50-es években

2024/03/15 - 2024/06/14

A **2024. június 14-ig** látogatható kiállításon nemcsak a gyűjteményben fellelhető, különleges technikájú fotográfiákat mutatjuk be, hanem röviden a kísérletezés korszakát is, azt az utat, ahogy a fotográfia a camera obscurától eljutott a tömegesen előállított kabinetfotókig.

[1]

A kiállításon nemcsak a gyűjteményben fellelhető, különleges technikájú fotográfiákat mutatjuk be, hanem röviden a kísérletezés korszakát is, azt az utat, ahogy a fotográfia a camera obscurától eljutott a tömegesen előállított kabinetfotókig.

Az időszaki kiállítás 2024. június 14-ig *ingyenesen* látogatható.

Nyitvatartás
Kedd–csütörtök 10.00–18.00 (pénztárzárás 17.00)
Péntek 9.00–19.00 (pénztárzárás 18.00)
Hétfő és szombat zárva

Helyszín: VII. emelet, Kápolnatér – a Történeti Fénykép- és Interjútár kutatóterme

Az Országos Széchényi Könyvtár számos értékes felvételt őriz a fotográfia korai korszakából, amelyek ma már kevéssé ismert, különleges technikákkal készültek – ez még a kísérletezés korszaka.

A könyvtár birtokában lévő legkorábbi felvételek **dagerrotípiák.** Különleges eszmei értéke van az *Egressy Gábort* [2]ábrázoló két felvételnek, hiszen ő az 1848-as forradalom egyik fontos szereplője. A kiállításon nemcsak ezek, hanem az *Egressy Gábor fiairól, Ákosról és Árpádról* készült kettős portré is megtekinthető, valamint egy ritkaság, a Reisner Zsigmond műterméből fennmaradt egyetlen dagerrotípia.

[3]

[4]

[5]

[6]

[7]

[8]

Kísérletező-kutató tudósok, valamint gyógyszerészek, optikusok, ötvösök közül is sokan eljutottak a fényképezéshez. A valóság rögzítésére szolgáló, régről ismert egyéb képzőművészeti módszerek,

mint az olaj- és akvarellfestészet, alkalmanként keveredtek a fényképezéssel, ily módon átmenetet képezve a portréfestészet és a friss, még felfedezésre váró technikák között. Ilyen **sópapír fotográfia** *Pöltl Mátyás vendéglős színezett portréja*, az *Ismeretlen férfi színezett arcképe* [9], illetve *Bulyovszky Gyula színezett képmása.*

Az új médium folytatta a portréfestészet hagyományait, jó néhány hivatásos festő vált fényképésszé: a legismertebbek közülük Marastoni Jakab, Mayer György, Kawalky Lajos.

Később, a 19. század második felében a „hagyományos” képzőművészet fokozatosan elkülönült a látszólag egyre kevesebb művészi ihletet igénylő, futószalagszerű termelésre váltó portréfényképezéstől.

A „fényírás” az első időszakban elsősorban a **portrét** jelentette, noha ismerünk csendéleteket, bel- és kültéri felvételeket is, de jóval kevesebbet, mint képmást. A ritka kivételek egyike a kiállításon bemutatott, *Besztercebánya főterét* megörökítő, sópapírra nagyított felvétel 1850-ből.

[10]

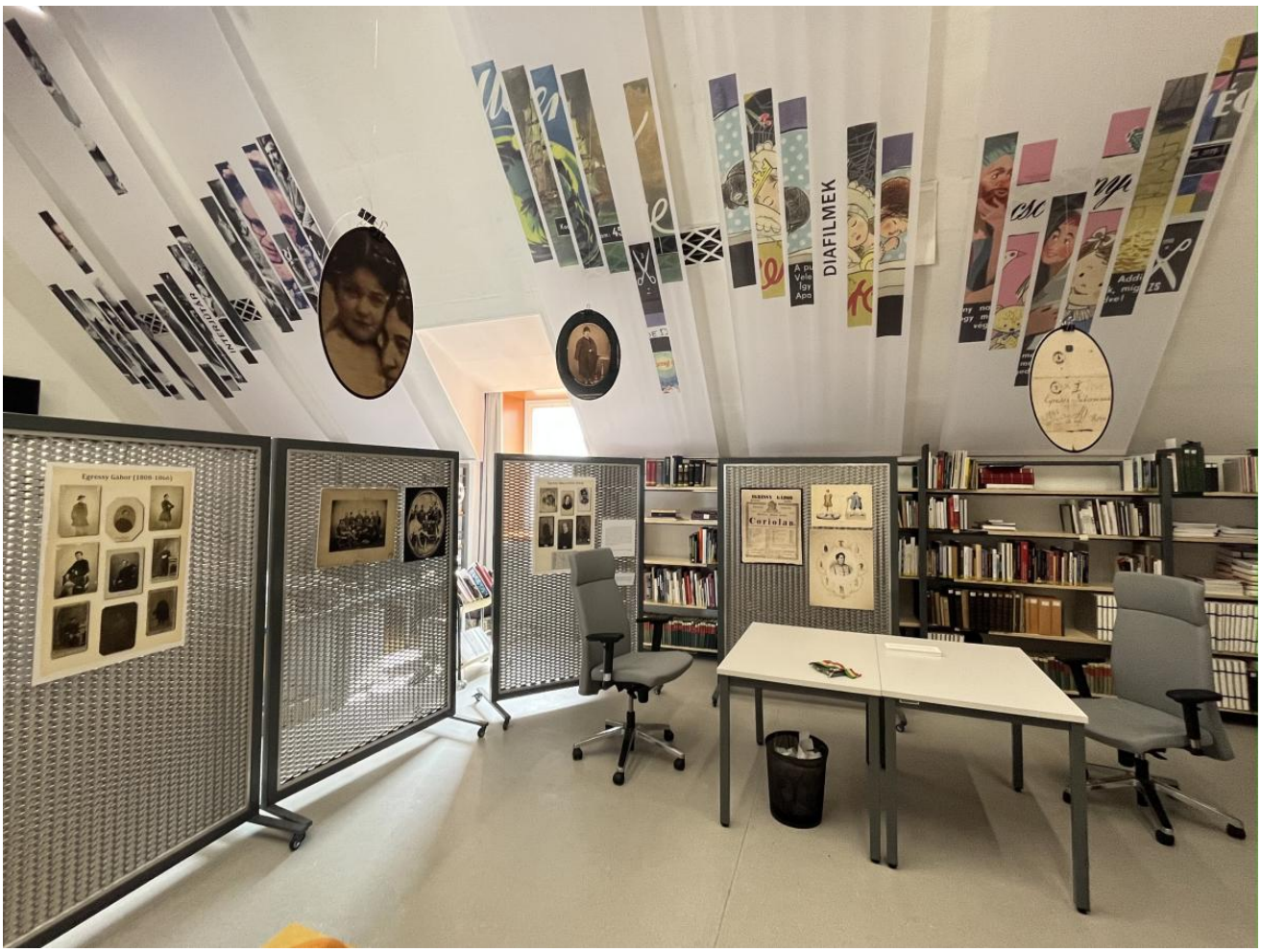

[11]

[12]

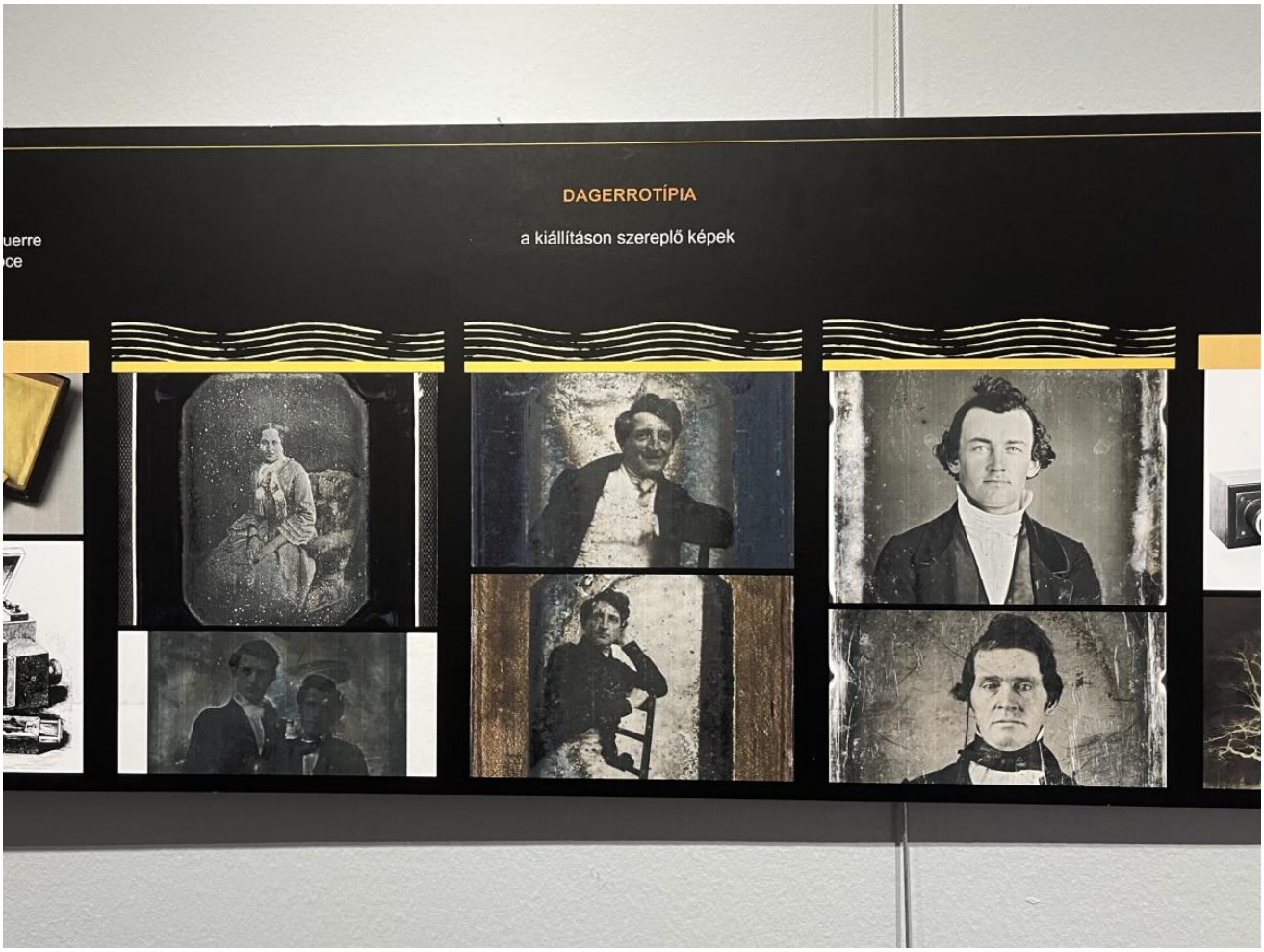

[13]

[14]

[15]

Fotótér [16]című tartalomszolgáltatásunkban szabadon böngészhetnek az érdeklődők a nemzeti ünnep alkalmával közzétett,
több mint ezer fényképritkaságot tartalmazó portrégyűjteményünkben. **[17]**

2024/03/19 - 15:10

Forrás webcím: https://oszk.hu/kiallitasok/magyar-portrefenykepezes-kezdetei-az-1840-50-es-evekben

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Portrekiallitas_240315-0614_slide_final.jpg
[2] https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/egressy-gabor-ulo-kepmasa/
[3] https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/ismeretlen-holgy-szinezett-dagerrotip-portreja/
[4] https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/egressy-gabor-ulo-kepmasa-2/
[5] https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/egressy-akos-es-arpad-kepmasa/
[6] https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/egressy-akos-es-tiszttarsai/
[7] https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/bulyovszky-gyula-szinezett-kepmasa/
[8] https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/poltl-matyas-vendeglos-szinezett-portreja/
[9] http://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/ismeretlen-ferfi-szinezett-arckepe/
[10] https://oszk.hu/sites/default/files/19-sz-portrekiallitas_240315_0614_19.jpg
[11] https://oszk.hu/sites/default/files/19-sz-portrekiallitas_240315_0614_22.jpg
[12] https://oszk.hu/sites/default/files/19-sz-portrekiallitas_240315_0614_18.jpg
[13] https://oszk.hu/sites/default/files/19-sz-portrekiallitas_240315_0614_16.jpg
[14] https://oszk.hu/sites/default/files/19-sz-portrekiallitas_240315_0614_14.jpg

[15] https://oszk.hu/sites/default/files/19-sz-portrekiallitas_240315_0614_24.jpg
[16] https://fototer.oszk.hu/
[17] https://fototer.oszk.hu/kereso/#kulcsszo=portr%C3%A9f%C3%A9nyk%C3%A9pez%C3%A9s
[18] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-archivum-2016